

CONSELL GENERAL

PRINCIPAT D'ANDORRA

*Grup Parlamentari
Socialdemòcrata*

INTERVENCIÓ DEL PRESIDENT DEL GRUP PARLAMENTARI SOCIALDEMÒCRATA EN EL DEBAT D'ORIENTACIÓ DE POLÍTICA GENERAL DEL GOVERN 15 DE JUNY DEL 2007

El vostre discurs d'ahir, un bon recull de frases fetes, és el discurs del cap de l'oposició de l'oposició.

A la defensiva front a l'Alternativa –l'única possible, la nostra– i també, vés per on, a la defensiva front a la dreta més extrema que, no és cap secret, us fa la vida impossible des de dins de casa vostra.

Sembla un discurs tancat dins la bombolla d'una autosatisfacció incomprensible. Un discurs que es nega a reconèixer que esteu consolidant dues Andorres, a dues velocitats.

Sr. Pintat, ja porteu dos anys al Govern. Heu passat la meitat de la legislatura intentant aparèixer com un govern nou, prenent que no havíeu d'assumir els resultats dels deu anys anteriors de govern del partit liberal. Fins i tot fa pocs dies va publicar a la premsa un anunci on semblava que volguéssiu esborrar de la memòria ciutadana els deu anys de governs del vostre predecessor liberal.

Però, malgrat tots els esforços –i els diners esmerçats en assessories d'imatge i polítiques de comunicació– porteu dos anys d'obligat reconeixement del desgavell de la contractació pública liberal del període 1995-2005 i l'alegria amb la qual es tractava la gestió pressupostària. Només dos exemples:

- 1) L'acabament de l'obra del Túnel del Pont Pla que ha comportat un sobre cost astronòmic.
- 2) L'escàndol de l'estació depuradora d'Anyós, amb un cost inicial, claus en mà, de tres milions d'euros, per a l'efectiu condicionament de la qual heu ara de gastar més de 9 milions d'euros.

Haurem d'esbrinar ben aviat quin haurà estat el cost total d'aquesta infraestructura i qui o quins són els responsables del desgavell.

Aquests dos exemples demostren que no hi ha nou impuls, sinó vella alegria en la gestió dels diners públics. Mala gestió, al capdavant, que contradiu tots els vostres discursos sobre la contenció de la despesa.

Mentrestant l'economia andorrana passa per un període d'estancament general i, en alguns sectors, de recessió preocupant. Els informes de la Cambra de Comerç ho confirmen amb dades objectives i contrastades.

Ahir no va fer cap referència als resultats de la darrera enquesta de conjuntura de la Cambra de Comerç (núm. 20 juliol-desembre 2006).

Una enquesta que assenyala que "... les perspectives de les empreses, en general, no conviden gaire a l'optimisme i avancen que la marxa dels negocis continuarà deteriorant-se al llarg de l'any 2007."

Tampoc no van tenir cabuda en la vostra bombolla particular les propostes del Sr. Michel CAMDESSUS, que nosaltres assumim en el seu doble vessant: de transparència financera conjuminada amb una reforma tributària i de reforma de la política social per acabar amb l'Andorra a dues velocitats. Tot i que fa ben poc, davant els parlamentaris de l'OSCE, va semblar que les assumíeu.

Els ciutadans volen, necessiten i demanen la coherència d'una perspectiva evolutiva, la definició d'uns objectius vinculats a uns principis i una pràctica adequada, no contradictòria, incloent el comportament –cultural, ètic, estils de vida– dels seus representants.

Sobretot, la gent demana veracitat i coherència entre allò que es diu i allò que es fa.

Cal dur a terme, paral·lelament, un gran programa de reformes socials, l'elaboració d'un pla de redreçament de l'economia i un augment de la capacitat d'inversió així com de l'exportació de serveis.

A Andorra, com a d'altres països d'Europa, però a Andorra més encara que arreu d'Europa, es planteja amb força la necessitat de reforçar la classe mitja que ahir veia com amb treball, esforç i sacrifici el seu nivell de vida augmentava i que avui, sota els governs liberals, veu com els seus ingressos s'estanquen. I amb ells, les seves il·lusions, el seu treball i el seu futur.

L'ascensor social està espatllat no només pels que són al peu de l'escala sinó per una part important, cada dia en augment, de la classe mitja que va fer el progrés d'Andorra, els anys seixanta, setanta i vuitanta del segle passat.

La nostra proposta, la de l'Alternativa, està centrada en aquesta problemàtica.

Però els liberals heu volgut substituir l'ascensor social pel muntacàrregues especulatiu.

I en dos anys us heu barallat amb tothom.

Les relacions de malfiança entre els empresaris, el Govern i els treballadors assalariats tenen un cost però són també un obstacle per aconseguir un creixement adequat i sostenible de l'economia.

Nosaltres tornarem a donar confiança, a la classe mitjana i a l'Andorra que treballa, en la capacitat que tenim de treballar conjuntament en el marc de l'economia de mercat i amb uns serveis públics modernitzats.

Nosaltres farem del diàleg social la clau del retrobament entre les forces vives de l'economia andorrana.

I també restablirem el diàleg, la concertació i el treball en comú, amb els funcionaris de les administracions públiques. Uns funcionaris que treballen de valent, al servei de l'interès general, als quals, vostè, Sr. PINTAT, no va dedicar ni una paraula en el discurs d'ahir.

El que en altres contrades qualifiquen de crisi del valor del treball no es pas la crisi del desig individual de treballar sinó de la capacitat de treballar conjuntament. I vostè no ha sabut, ni volgut, promoure una perspectiva il·lusionada de treball al servei de l'Estat i en benefici de l'economia productiva.

Nosaltres proposem una economia de mercat solidària, assentada en un creixement sostenible i en la vitalitat d'empreses socialment responsables i creadores de llocs de treball.

URBANISME I HABITATGE

El vostre govern, Sr. PINTAT, ha forçat, enmig de la confusió, l'aplicació de la Llei General d'Ordenament del Territori i Urbanisme de l'any 2000. Una mala llei, que el caòtic desplegament reglamentari dels darrers dos anys no ha ajudat pas a millorar. Contràriament al que dèieu ahir, amb les vostres normes urbanístiques seguim amb el "tot edificable", i com més aviat millor.

Aquí també hi ha una clara, diferència entre vostès i nosaltres.

Ens pronunciem a favor d'un control social de l'urbanisme i la seva regulació pública en un sentit positiu per a l'habitatge, el preu dels terrenys, els plans d'urbanisme i la sostenibilitat de pobles i parròquies.

La societat andorrana necessita i reclama un marc diferent per a l'habitatge.

Anton COSTAS, catedràtic de Política Econòmica de la Universitat de Barcelona, ha establert una explicació gràfica, mitjançant la imatge d'una tisora, en la qual una fulla són els preus i l'altra els ingressos dels assalariats.

Quan la tisora està tancada, la fulla dels preus coincideix amb els ingressos i el mercat és capaç de subministrar a tothom una vivenda adequada als seus ingressos.

Però quan la fulla dels preus es separa molt de la dels ingressos, la tisora s'obre i al mig s'hi ha quedat molta gent que no pot accedir a un habitatge del mercat lliure.

I això és el que està passant a Andorra. Entre el 2002 i el 2006 el preu han augmentat gairebé el 110% mentre que els ingressos dels assalariats no han augmentat més del 24% en el mateix període, i això sense descomptar encara la inflació.

És evident que aquesta evolució del mercat de l'habitatge ha contribuït fortament a la consolidació de les dues Andorres. En la mesura que no existeix una oferta de vivenda social a un preu assequible, especialment de lloguer, les persones i les famílies amb menys ingressos i mancades de suport familiar ho estan passant malament.

Mentrestant, s'han promogut centenars de pisos i habitatges de venda, com a inversió de segona residència fins que, ara fa unes setmanes, ha començat a caure la demanda. I la demanda cau atès el preu forassenyat al qual ha arribat el mercat a Andorra.

A l'encariment del preu cal afegir-hi, també, l'encariment dels tipus d'interès i de les condicions dels crèdits hipotecaris. Front a aquesta situació, el govern ha aconseguit tenir dos (2) contractes a la Borsa d'Habitatge. Quin impuls! Quanta excel·lència!

Mentrestant augmenten les demandes d'ajut per pagar els arrendaments i els joves que volen adquirir una vivenda van marxant –obligats i no pas contents– cap a l'Alt Urgell.

INVERSIÓ ESTRANGERA, LLEIS ECONÒMIQUES I MERCAT FINANCER

El vostre projecte de llei d'inversió estrangera i la vostra jugada del milió de dòlars, l'Andorra 2020, són, al capdavant, l'intent de canviar per a que res no canviï. Vostè, Sr. PINTAT, és un seguidor del que explica LAMPEDUSA a // *Gatopardo*.

Preteneu promoure una mutació liberal de gran abast però al mateix temps no voleu sortir del vell sistema econòmic de conveniència, d'un sistema de distribució del capital molt poc transparent, que es caracteritza per una gran consanguinitat entre el poder polític i els sectors de negocis.

Un sistema organitzat en xarxes d'influència.

Sou molt liberal en els canvis econòmics i en la regressió social –feu assistencialisme caritatiu– però també defenseu un projecte força oligàrquic, afavorint la concentració del sector financer.

Els socialdemòcrates i l'Alternativa no compartim ni acceptem els conflictes d'interessos ni la barreja entre l'interès general i els negocis privats.

Dotze anys de lectura reduccionista de la Constitució ens han portat a un evident estat d'anèmia democràtica. Un estat on els contrapoders són febles. Bona prova la tenim aquests dies en la vostra passivitat en relació a l'INAF. Constatem que no voleu que els organismes de regulació de la vida econòmica i financera tinguin l'autoritat necessària.

Tant és així que al llarg discurs d'ahir no hi ha cap referència ni a l'INAF, ni a l'escàndol de la societat VALORA i les seves cada dia més evidents conseqüències negatives per a la credibilitat del mercat financer andorrà i la seriositat de les autoritats financeres.

Tampoc hi hagué la més minsa referència a les fusions bancàries i a les adquisicions de les participacions en bancs andorrans d'entitats financeres espanyoles.

Senyor PINTAT, com s'atreveix, com gosa, posar en qüestió l'acord de mínims aconseguit en seu parlamentària sobre la reforma de la seguretat social fent referència al "cost financer" quan vostè, el seu Govern, ha deixat marxar –

escapar– unes plusvàlues financeres enormes –astronòmiques– derivades de la sortida del BBVA, primer, i La Caixa, després, del sector financer andorrà.

Sàpiga tothom que BBVA va declarar a Espanya unes plusvàlues de 184 milions d'euros, per la venda de Banc Internacional d'Andorra, i que La Caixa va declarar tant per la venda del 46,3% del Crèdit Andorrà, com del 100% de CaixaBank una plusvàlua més important encara.

Si calia un exemple que el vostre govern té una clara orientació en favor d'una Andorra, la dels poderosos, aquí en tenim un de contundent: les plusvàlues declarades a Espanya suposen el pressupost anyal d'Andorra.

I l'Estat andorrà no ha cobrat ni cinc cèntims d'euro!

Mentre mireu cap a un altre costat per no imposar aquestes plusvàlues financeres, la fiscalitat indirecta que heu implantat ofega la petita i mitjana empresa i les aboca a tancar. També és veritat que el vostre ministre de Finances ja va avisar que els "ineficients" havien de desaparèixer del mercat.

SEGURETAT SOCIAL

Teníem dubtes raonables que volguéssiu mantenir i sobretot respectar l'acord polític de mínims laboriosament aconseguit en seu parlamentària pel conjunt de partits polítics representats en aquesta Casa.

A partir del discurs d'ahir ja hem vist clarament que voleu fer rebentar l'acord.

Us recordarem doncs principis essencials de la nostra Constitució: el dret a la protecció de la salut i a rebre prestacions per atendre altres necessitats personals (Article 20).

La Seguretat Social és obligatòria i finançada per unes cotitzacions també obligatòries. Però ara resulta que el pensament únic liberal vol presentar la Seguretat Social com un menyscapte a les llibertats individuals i com un pes feixuc, difícil de suportar per les empreses.

L'eventual dèficit de la caixa de malaltia i les necessitats financeres de la caixa de vellesa són emprades, en una maniobra d'intoxicació de l'opinió pública, per a deixar suposar que es deuen a una mena de pecat original o a una mala fe dels afiliats de la CASS. I, de passada, es pretén que la reforma pactada seria inassumible financerament.

Front a denigraments interessants d'aquesta mena hem de recordar que l'assegurança de malaltia té per finalitat afavorir la igualtat en l'accés a l'atenció mèdica.

A diferència del que s'esdevé en un sistema d'assegurança de malaltia privat i facultatiu, com el que preval als Estat Units, a Andorra cadascú contribueix en funció de la seva capacitat econòmica i no pas en funció de l'abast de les garanties subscrietes ni dels riscos d'estar malalt.

Davant l'augment inevitable de les necessitats a les quals caldrà fer front en els propers anys i a les ambicions que desperta en el sector de les assegurances privades, que consideren les assegurances de malaltia i de vellesa com uns

mercats en plena expansió, la protecció social necessita, més que mai, ser defensada i reforçada.

Hi ha una política que defensa l'Andorra que treballa i que l'Alternativa representa, i una política que serveix els interessos dels privilegiats. Aquesta és la vostra.

Què és aquest invent del “model andorrà”?

Senyor PINTAT, sigui valent: assumeixi que defensa un model ultraliberal, inspirat en l'escola de Chicago, conegut mundialment pels seus efectes desastrosos per a la cohesió social. I no ens vingui amb sopars de duro.

El seu model, que abusivament vol qualificar d'“andorrà”, és el de la dreta pura, dura i extrema, que representa molt menys de la meitat dels electors del 24 d'abril del 2005.

Els electors i els ciutadans –andorrans o no– que es senten representats per l'Alternativa volen i reclamen solidaritat i respecte. No volen el vostre model.

I no volen la consolidació de dues Andorres. No tothom, dissortadament, pot tenir fills i néts amb formació universitària. Hi ha molt absentisme escolar i molta preocupació en la societat andorrana per la pèrdua de la igualtat d'oportunitats.

DIÀLEG I PACTE D'ESTAT

La seva generació i la meva han viscut en els darrers disset anys dues ocasions de fer d'Andorra un país normal: el procés constituent del 1990 al 1993 i aquesta legislatura que, si de debò s'hagués volgut llegir correctament els resultats electorals, podia permetre un pacte d'Estat pel nou model econòmic.

Tenim un precedent contundent en aquest sentit: la Constitució de l'any 1993. Només la voluntat de negociació i el convenciment que calia un text amb un ampli suport social ens van permetre aprovar, amb el recolzament de tots els grups polítics representats al Consell, la nostra Carta Magna.

No insistiré avui en el procés constituent, tot i que tots dos sabem que hi hagué gent del vostre entorn que prou que va fer mans i mànegues per sabotejar-lo.

Precisament la promulgació de la Constitució ens obligava –diria que gairebé ens exigia– afrontar dos reptes de la mateixa dimensió: l'adequació de la legislació social i la definició d'un nou model econòmic sostenible. Algú ha parlat de “constitució econòmica”.

En altres sessions d'aquesta legislatura li he dit –per tant avui em repeteixo– que estàvem i estem disposats a arribar a un pacte d'Estat per afrontar aquests dos reptes.

Des del Partit Socialdemòcrata i l'Alternativa no tenim cap dubte que cal obrir l'economia a les inversions estrangeres, sabem que, en ple segle XXI, un país no pot créixer i prosperar basant-se en un proteccionisme irracional que, a la llarga, ens faria menys competitius i més provincians. Creiem en una economia assentada en la sostenibilitat, on l'especialització i la competència professional

han de ser les claus per tenir un lloc rellevant en un món cada cop més globalitzat. Volem un marc on hi tinguin cabuda les inversions, foranes o nacionals, que aportin competitivitat, diferenciació, riquesa i llocs de treball al país. Unes inversions que volem que es duguin a terme amb vocació de permanència i no pas amb orientació especulativa.

Però també sabem que amb bones intencions no n'hi ha prou, que la realitat és tossuda i que mentre Andorra no ofereixi un marc fiscal a la mesura del país – però homologable –, mentre no disposi de tractats de doble imposició, mentre no clarifiqui les relacions amb la Unió Europea i desaparegui de la llista de paradisos fiscals de l'OCDE i del govern espanyol, mentre les empreses instal·lades a Andorra es vegin gravades en l'exportació dels seus productes i serveis, en definitiva, mentre no ofereixi la seguretat jurídica que exigeix qualsevol inversor seriós. Díficilment vindrà ningú seriós a invertir a Andorra. Potser vindrà algun promotor famèlic de diner fàcil. Però amb aquesta mena d'inversors no crearem riquesa pel país i els seus habitants.

En coherència amb el nostre plantejament vaig acudir novament al seu despatx, el passat dia 18 de maig, per a tornar a intentar el diàleg necessari.

Ho vaig fer amb responsabilitat política, deixant entre parèntesi –no pas oblidant– que, en una actuació sense precedents, ens havíeu denunciat a la Fiscalia tot impulsant el Fiscal General a participar en un intent d'intimidació.

Ho fem i ho farem des de la legitimitat i representativitat que ens donen els resultats de les darreres eleccions generals en les quals els dos partits de l'Alternativa vàrem obtenir més vots nacionals que no pas els de la candidatura liberal que vostè encapçalava.

I finalment, insistim en aquest intent d'acord polític des de la credibilitat que ens dóna el fet de moure'ns en el marc d'una proposta que no és fruit del moment polític sinó que recull estrictament el que ja proposàvem al programa electoral de l'any 2005 de l'Alternativa.

Ens correspon treballar per aconseguir que el que és econòmicament inevitable sigui políticament factible.

Estem disposats, ja li ho he dit personalment i ho confirmo ara públicament, davant del Consell i davant de tota la ciutadania, a bastir un acord de sacrificis compartits, en el que tots renunciem a una part dels nostres plantejaments a canvi de trobar una definició, també compartida, d'un marc legislatiu en l'àmbit tributari que no estigui subjecte a les contingències de l'alternança política.

Però qui ha volgut assumir el Govern en minoria sense buscar des del mateix dia de la investidura un acord necessari que garantis l'estabilitat, haurà de fer ara un esforç suplementari d'acostament i de proposició.

Estem disposats a buscar i establir un acord, un pacte d'Estat, que doni un sentit de finalitat comuna per donar respostes compartides als principals problemes de la societat andorrana.

Ahir vam descobrir que teniu “un model fiscal clar i definit”. Els electors del 24 d'abril del 2005 no el van pas trobar tan clar i definit al vostre programa on us vaau prou cuidar d'amagar que consideràveu “... indispensable la creació d'una fiscalitat directa...”!

Sigui com sigui ja ens està bé que assumiu ara, ni que sigui amb la boca petita, el nostre programa. Perquè, efectivament, aquesta sí que és la bona Alternativa.

Però també ha de quedar clar que sense la nostra participació responsable i sense la nostra aportació positiva no serà possible construir res de sòlid ni durador.

És a dir, si es pretengués –com s’ha intentat infructuosament els darrers dos anys– marginar l’Alternativa, s’estaria novament perdent el temps i fent-lo perdre al país en la mesura que, quan arribi l’alternança, el govern de l’Alternativa modificarà radicalment tant el caòtic marc tributari implantat pel govern liberal com la llei d’inversió estrangera.

En un sistema democràtic els projectes polítics es troben en una mena de concurs o concurrència d’ofertes. I el sistema democràtic es caracteritza precisament per fer possible que un dels projectes en concurrència pugui aconseguir, un dia, l’adhesió de la majoria. El vostre, us ho recordo, no la té.

Hans KELSEN (1881-1973), un dels més importants teòrics del dret del segle XX, defensava la democràcia representativa fent alhora l’apologia del compromís que s’havia d’aconseguir institucionalment en seu parlamentària.

Estem disposats a trobar aquest compromís, aquest pacte d’Estat. Constatem, però, que ahir no vau badar boca pel que fa a aquesta qüestió. Ens sabia greu haver d’arribar a la conclusió que no voleu ni el compromís ni el pacte. O el que encara és més preocupant pel país, no podeu, perquè no us deixen, assumir la responsabilitat política de buscar aquest compromís.

CONCLUSIÓ

En uns moments en els quals el país es troba al bell mig de problemes econòmics, financers, socials i polítics, el redreçament necessari s'ha de fer a partir d'un projecte coherent i mobilitzador. Però també s'ha de fer amb objectius realistes i ambiciosos, un fort lideratge de l'executiu i una assumida voluntat de canvi tranquil.

El vostre govern, Sr. Pintat, no reuneix cap d'aquestes condicions.

No sabeu ni voleu adaptar el país a les exigències del nostre temps. En aquests dos anys, els bons dies, heu estat intimidats, immòbils i paralyzats. Els altres, els no tan bons, heu estat arcaics, repressius i anacrònics.

Durant dos anys heu anat ballant entre el "no fer res" i el "fer-ho malament"

Aquests dos anys han estat dos anys a la defensiva.

Reformar un país reclama una reflexió aprofundida, una concertació seriosa amb els diferents actors de la vida pública així com una forta pedagogia amb els ciutadans.

Després d'haver escoltat el discurs d'ahir al matí, sembla evident, Sr. PINTAT, que no solament no teniu aquest projecte sinó que no el voleu tenir.

La vostra política és totalment continuista: anar fent, sortir d'un braser per caure al foc. Aquí caic i allí m'aixeco.

Però els fets són tossuts. Calia i cal reforçar l'estat de dret, la seguretat jurídica (cabdal per a les inversions tant si són nacionals com estrangeres), la transparència de l'Administració i dels registres públics i la lluita contra la corrupció.

S'ha de ser molt tossut per no voler veure, en la realitat present d'Andorra, l'enorme demanda de canvi de sentit que apareix, i també la patent creixença de les pulsions d'identitat, especialment entre els joves.

Enfront del repte que suposen aquestes demandes de sentit i d'identitat calen plantejaments recolzats en fonaments clars. I no els teniu.

Moltes gràcies.

Jaume BARTUMEU CASSANY
Casa de la Vall, 15 de juny del 2007